

i faa smaa Kvantiteter, som Yberne skulde levere. — Jeg havde forresten ønsket, at de ærede Forslagsstillere vare gaaede noget videre og havde taget Tiendeafsløsningen i dens Helhed under Behandling. (Frederiksen: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning!) Jeg tør vel neppe troste mig med i et Udvalg at faae denne min Tante støttet af de ærede Forslagsstillere; men i hvert Tilfælde skulde det glæde mig overordentligt, hvis dette Lovforslag kunde give Anledning til at faae det hele Forhold om Tiendens Afsløsning under Forhandling.

Ansjør: Jeg skal dog bede ærede Medlemmer ikke at udvide Lovforslaget saa vidt, dersom de sætte nogen Pris paa at faae en Lov ud deraf. Over for den Afstik, som nu er paatakt af to ærede Talere, skal jeg tillade mig at sige, at denne Afstik kan opstaa af to Ting. Den kan opstaa derved, at Kornet, som leveres af Tiendeyberne, leveres til en bestemt Tid, altsaa kan opnaa den sandsynlige Pris, som gives paa denne Tid, medens Kapitelstarten sættes efter et Gjennemsnit af Priser gennem flere Maaneder. Naar altsaa den, som modtager Tienden, kan sige til Kjøbmanden: jeg kan levere saa og saa mange Lønder Korn til den Tid, saa ligger deri en Mulighed for, at Kjøbmanden kan give ham høiere Pris end den, der udfommer ved Kapitelstartens Fastsettelse. Men Afstikken kan ogsaa opstaa ved noget Andet, nemlig derved, at Kapitelstarten er sat lavere, end den efter en virkelig nøjagtig Middelpriis vilde være. Der er jo forskellige Faktorer, der have Indflydelse paa Kapitelstartens Fastsettelse, og det er ikke sandsynligt, at de Herrer Tiendeydere, som ogsaa have Indflydelse derpaa, skulde gaa hen og sætte Gjennemsnitsprisen høiere, end de ere absolut nødt til. (Afskydelse.) Ja, det udvevnes maaste noget derved, at der ogsaa er Nydere, der deltage i Fastsettelsen, men jeg tror dog, at Nyderne indtræde i et meget ringere Forhold end Yberne. Men, som sagt, Misbruget er tilstede, og det kan ikke nytte at ville se bort deraf, naar man vil omhandle dette Forhold; det er nødvendigt at tage det i Betragtning.

Frederiksen: Jeg ønskede kun overfor det ærede Medlem for Odense Amts 7de Valgkreds (H. Madsen) at erindre om, hvorledes jeg dels alene, dels i Forening med et andet Medlem, har fremlagt Forslag om Tiendens Afsløsning, og at vi ikke have hørt nogen Indvending derimod, som vi i nogen Henseende kunde anse for berettiget; men da dette Forslag forelaa, fandt det ingen Understøttelse, navnlig ikke fra den Side, hvortil det ærede Medlem hører. Grundene dertil kunne ikke dokumenteres, men de ligge for øvrigt ganske nær.

Clausen: Jeg vil just ikke sige, at det

er nogen Afstik, at en Tiendetager faar høiere Priser for sin Tiende end Kapitelstarten; men dersom vi toge saa stort Hensyn til dette Moment, at vi sagde, at dette var en Ret, som vi skulde tage i Betragtning, vilde vi gjøre os skyldige i en Afstik. Det ærede Medlem for Viborg (Ansjør) mente, at denne Afstik kunde opstaa paa forskellige Maade, og han nævnte to Maader. Den ene Maade kunde være den, mente han, at Kapitelstarten ikke ansattes som en virkelig Middelpriis af Landets Kornvarer. Jeg tror i Virkeligheden, at Kapitelstarten er maaste høiere end Middelpriiserne af Landets Middels-Kornvarer; thi naar vi skulde tale om Kapitelstartens Ansættelse, maa vi ikke alene tage Hensyn til Middelpriisen, men ogsaa til Middelfornet, til Kvaliteten af det Korn, der leveres. Her er der Spørgsmaal om Forholdet mellem Tiendetageren og Tiendeyderen, og der er fra flere Sider henviset til, at naar Tiendetageren faar middelgodt Korn, som det i Almindelighed avles, maa han være fornøjet; men jeg drifter mig til at paastaa, at Kapitelstarten naaer en høiere Pris end Middelpriisen af saadant Middelskorn, som der i Almindelighed avles paa Landet. Men naar det virkelig forholder sig saaledes, som det ogsaa er mig bekendt, at det gjør, at der er enkelte Tiendetagere, der faae mere for deres Tiendekorn end efter Kapitelstarten, saa tror jeg, at det ligger i selve de lokale Forhold. Der er Forskel paa Egnene, Volsbruget i det Hele taget har ikke haft samme Opsving i alle Egne af Landet. Der er i det Hele i Landbostanden en Stræben efter at føre det bedste Korn paa Markedet; der er ligesom en Kappestrid derom, og dette er en for hele Landet gaanlig Stræben, thi derved opnaar vort Korn et Renomme paa det udenlandske Marked, saa at det bliver søgt til høiere Pris. Men denne Stræben fører en Slags Ordenssands med sig, saaledes at, selv om man kunde nøies med at levere Tiendekornet i middelgode Varer, leverer man det i lige saa gode og vel behandlede Varer, som man ellers er vant til at behandle sit Korn. Derved fremkommer det, at disse Tiendetagere faae Kornvarer, der ere bedre end Middelskornvarer i Almindelighed. Hvor dette er gængs, er det en Selvsølge, at det Forhold kommer frem, at en saadan Tiendetager kan sælge sin Tiende og faae en høiere Pris for den end selve Kapitelstarten. Naar vi derfor her skulle ordne Forholdet imellem Tiendeydere og Tiendetagere, saa bør vi efter min Mening gaa ud fra Tiendens Oprindelse, og oprindelig blev Tienden som bekendt tagen paa Marken. Naar Tienden er bleven fastsat til et vist Kvantum, er det vistnok i de fleste Tiendeforeninger flaaet fast, at den skal leveres i gode og sunde Varer; men naar bedreo og mindre godt Korn bliver blandet sammen, og det er tilstrækkelig renset, saa vil det naturligvis ikke kunne kasseres. Naar vi tage dette i Betragtning, maa man sige, at Tiendetageren ved